

Wetsvoorstel bevordering internationalisering hoger onderwijs

Allereerst zijn wij bij de Rijksuniversiteit Groningen erg blij met dit wetsvoorstel. Wel laat het onzes inziens nog een paar vragen onbeantwoord, die in de praktijksituatie van essentieel belang zijn.

- Het wetsvoorstel gaat uit van ‘gezamenlijk onderwijs’. Hiermee worden joint programmes bedoeld, d.w.z. een gezamenlijk onderwijsprogramma leidend tot een double/multiple of joint degree.
- Een double/multiple degree betreft gezamenlijk onderwijs (een joint programme) zonder dat er formeel sprake is van één graad.
- Bij een joint degree wordt er één gezamenlijke graad afgegeven.

(Bestaande) casus:

De RUG heeft een gezamenlijk masterprogramma met een aantal buitenlandse universiteiten, waarbij het een NVAO-geaccrediteerde joint degree betreft. De RUG mag dus alleen een joint degree afgeven en geen single degree voor deze opleiding. Op grond van de WHW is aan de opleiding de graad Master of Arts verbonden. De graden die worden gehanteerd door de universitaire partners in het consortium zijn o.a. Master en Sciences Politiques; Master; Máster Universitario; Magister: (meestal gevolgd door de opleidingsnaam). Het gezamenlijk diploma vermeldt dat het een joint degree betreft verleend door de partneruniversiteiten waar de student daadwerkelijk heeft gestudeerd en het maakt melding van de nationale graden verbonden aan de opleiding.

Vraag 1 – wat is precies een joint degree?

De vraag is daarmee of er bij een Joint Degree sprake is van een gezamenlijke graadvoering, zowel inclusief als exclusief de toevoegingen. Indien we ervan uitgaan dat de Joint Degree inderdaad zuiver de graad zelf moet betreffen (en niet het bijbehorende diploma of de opleiding), dan komen we internationaal enigszins in de problemen.

O.g.v. art. 7.10a, lid 1 WHW is de Nederlandse WO-instelling bevoegd de graden Master of Arts, Master of Science en Master of Laws te verlenen. Een joint degree-programme leidt tot één gezamenlijke graad.

- *Indien de nationale graden verschillen, zoals bij bovenstaande casus, is het afgeven van een gezamenlijk diploma dan voldoende?*
- *Indien de graden eensluidend dienen te zijn, is het dan voldoende om de graad als dezelfde te beschouwen als bij alle instellingen de graad Master mag worden verleend, of moet ook de toevoeging aan de graad overeenkomen (of Arts, of Science, of Laws)?*

Afhankelijk van het antwoord, wordt duidelijk of het joint programme terecht is vormgegeven en geaccrediteerd als een joint degree of dat dit een double/multiple degree zou moeten zijn. Van belang hierbij is oog te houden voor de verschillende linguïstische en juridische uitdrukkingen die internationaal voorkomen.

NB. De gelijkstelling van de graad PhD aan de doctorsgraad ter vergemakkelijking van joint doctorates impliceert dat de naam van de graad daadwerkelijk identiek moet zijn om een joint degree te kunnen afgeven.

Vraag 2 – joint degree: is deze gekoppeld aan de graad of het diploma of aan allebei?

Volgens de definitie van de European Consortium for Accreditation in higher education (ECA) is een joint degree: "A single document awarded by higher education institutions offering the joint programme and nationally acknowledged as the recognised award of the joint programme." Deze definitie wordt ook als uitgangspunt genomen in de "European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes", onlangs aanvaard door de EHEA-ministers in Jerevan, inclusief Nederland. Weliswaar is de ECA-definitie conceptueel wellicht niet geheel zuiver door met de joint degree naar het diploma-document te verwijzen in plaats van de abstracte graad, maar het laat in de praktijk wel ruimte voor verschillende nationale uitdrukkingen voor diezelfde graad.

- *Kan een joint degree worden afgegeven door verschillende nationale diploma's waarop wordt vermeld dat het een gezamenlijke graad betreft?*
- *Kan een joint degree worden afgegeven via één gezamenlijk diploma, met daarop de vermelding van al dan niet gelijklopende nationale graden?*

N.B. De bewoording in artikel 7.3c lid 3 wijkt door te refereren aan "graad" en "graden" (in plaats van "getuigschrift") af van de eerdergenoemde internationaal gehanteerde definitie.

N.B. In de WHW, art. 7.11 staat in lid 2: "(...) Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt".

Hieraan wordt straks toegevoegd: "de examencommissie is bevoegd in samenwerking met een of meer Nederlandse of buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs een gezamenlijk getuigschrift uit te reiken."

N.B. In Canada wil men op grond van de wet alleen joint doctoral degree programmes (dus een gezamenlijk promotietraject leidend tot één gezamenlijke graad). Via Canadese modelovereenkomsten geeft men ons standaard de keuzemogelijkheid:

verlening van de joint degree via één gezamenlijk diploma of via twee separate diploma's. De "Recommendation on the Recognition of Joint degrees", aangenomen door de Lisbon Recognition Convention Committee in 2004 maakt een dergelijk (oudere) interpretatie van 'joint degree' internationaal nog steeds mogelijk.

Kristel Modesti-Arends

Algemeen Bestuurlijke & Juridische Zaken, Rijksuniversiteit Groningen

k.modesti@rug.nl

+31-50-363 5340

Bastiaan L. Aardema

Afdeling Internationale Betrekkingen & Internationale Organisatie,

Faculteit der Letteren, Rijksuniversiteit Groningen

b.l.aardema@rug.nl

+31-50-363 7371